

MARSELIŲ APSUPTY

Po rytojus buvo sekmadienis. Grįžau į savo kvartalą, bet automobilio taip ir neradau. Tiesą sakant, paprasčiausiai neprisiminiau, kur jį pastačiau, – visos gatvės man pasirodė vienodai tinkamos. Marselio Semba, Marselio Daso gatvė... aplink vien Marseliai. Stačiakampiai namai, kuriuose gyvena žmonės. Siaubingas vienodumo įspūdis. Bet kurgi mano automobilis?

Klaidžiodamas tarp Marselių aš vis labiau leidausi užtvindomas pasišlykštėjimo automobiliais ir viso, kas vyksta šiam pasauly. Nuo pat tos akimirkos, kai jį įsigijau, „Peugeot 104“ kėlė vien rūpesčių: dėl nelabai suprantamų priežasčių jį teko daugelį kartų remontuoti, patirti nesmarkių susidūrimų su kitais automobiliais... Žinoma, visi tie priešiškausi nusiteikę vairuotojai dedasi atsipūtę, išsitraukia eismo įvykio deklaraciją ir sako: „Nieko, viskas OK.“ Bet iš tiesų jie varsto jus kupinu neapykantos žvilgsniu – tai tiesiog pasibjaurėtina.

O be to, gerai apie tai pagalvojus, į darbą aš juk traukdavau metro; savaitgaliais neturėdamas jokio aiškaus tikslo išvis niekur neišvykdavau, o atostogoms dažniausiai rinkdavausi organizuojamas keliones, kartais išvykas į turistines bazines. „Tai kuriems galams tas automobilis?“ – kartočiau sau apmaudžiai kiūtindamas Emilio Landreno gatve.

Vis dėlto vos tik išlindau į Ferdinando Biuisono aveniu, į galvą šovė mintis parašyti pareiškimą dėl vagystės. Šiais laikais juk pavagiama daugybė automobilių, ypač iš artimųjų priemiesčių. Tokia smagi istorija būtų laisvai suprantama, ja patikėtų tiek draudimo kompanijos darbuotojai, tiek mano bendradarbiai. Iš tikrųjų, negi prisipažinsi, kad pametei automobilį? Juk tuojau pat būtum išvadintas pokštininku, netgi nenormaliu tipu ar plevėsa. Taip daryti būtų labai rizikinga. Tokiais dalykais nejuokaujama, būtent tokiais atvejais formuojasi reputacija, mezgasi arba išyra draugystė. Pažinojau gyvenimą, turėjau patirties. Prisipažinti, kad pametei automobilį, reiškė išbraukti save iš visuomenės; todėl nutarta: deklaruojam vagystę.

Vėliau vakare skaudžiai pajutau savo vienatvę. Ant virtuvės stalo mėtėsi popieriaus lapai, kai kur paterlioti konservuotų tunų „Saupiquet“ likučiai. Tuose lapuose buvo pasakėčios apmatai; pasakėčia su joje veikiančiais gyvūnais yra lygiai toks pat literatūrinis žanras kaip ir kiti, gal net aukštesnis. Na, kad ir kaip ten būtų, aš rašau

pasakėčias, kuriose veikia gyvūnai. Šioji vadinosi „Karvės ir kumelaitės pokalbiai“. Būtų galima ją vertinti kaip etinius pamąstymus, kuriuos man įkvėpė trumpa profesinė komandiruotė Leono krašte. Tad štai esminė ištrauka:

„Pirmiausia pažvelkime į bretonišką karvę: ištisus metus jai terūpi žolės rupšnojimas, jos blizgantis snukis stebėtinai reguliariai tai nusileidžia, tai pakyla, ir jokie nerimo virpuliai neketina sudrumsti jos jausmingų skaidriai rudų akių ramybės. Visa tai, atrodo, nusipelno deramos pagarbos, visa tai netgi nusako gilią egzistencinę vienybę, pavydėtinai natūralų buvimo pasaulyje ir buvimo savyje susiliejimą. Deja, šiuo atveju filosofas suklys, o jo išvados, kad ir pagrįstos gilia bei neabejotina intuicija, bus neteisingos, jei jis iš anksto nesiims atsargumo priemonių ir nesikliaus gamtininko pastabomis. Mat iš tiesų bretoniškos karvės prigimtis yra dvejopa. Atitinkamais metų tarpsniais (būtent veikiant neišvengiamai genetinei programai) joje vyksta stebėtinai perversmas. Jos bliovimai tampa garsesni, ilgesni, netgi harmoninga jų struktūra persimaino tiek, kad kartais stebėtinai ima priminti dejones, kurias skleidžia žmonijos sūnūs. Karvės judesiai tampa judresni, nervingesni, kartais ji ima bėgioti ristele. Ir netgi jos snukis, atrodo, dailiai spindįs ir perteikiantis nuolatinę, nedrumsčiamą išmintį, susiraukia ir skausmingai persikreipia veikiamas kažkokio akivaizdžiai galingo troškimo.

Atsakymas į šią mįslę yra didžiai paprastas, o jis toks: bretoniška karvė tetrokšta (taip išsireiškiant reikia pripažinti jos teisę į tą vienintelį gyvenimo troškimą), kaip sako augintojai cinišku žargonu, „būti užpildyta“. Jie ją užpildo daugiau ar mažiau tiesioginiu būdu. Juk dirbtinio apsėklinimo švirkštas, nors ir sukeldamas tam tikrus emocinius nesklandumus, gali puikiausiai atstoti jaučio penį. Abiem atvejais karvė nurimsta ir grįžta į įprastinį rūpestingos meditacijos būvį, tik šįkart po keleto mėnesių ji atsives nuostabų veršiuką. O tai, tarp kitko galima pasakyti, ir yra tikrasis augintojo siekis.“

Žinoma, gyvulių augintojas simbolizavo Dievą. Jausdamas nepaaiškinamą simpatiją kumelaitei, jis jau nuo kito skyriaus šiai pažadėjo nesibaigiančius malonumus su daugybe eržilų; tuo tarpu karvė, kaltinama puikybės nuodėme, bus pasmerkta miglotam dirbtinio apvaisinimo malonumui. Jausmingi raguotosios bliovimai pasirodė neįgalūs suminkštinti Didžiojo Architekto nuosprendžio. Vieningai raguotąją palaikiusi avių delegacija irgi susilaukė to paties nepalankaus likimo. Šioje trumpoje fantazijoje pavaizduotas Dievas, kaip matome, nebuvo gailestingasis Dievas.